

De herinrichting van de parkeerplaats bij het zwembad op Vlieland; een ecologische beoordeling.

P.J.Zumkehr.

ZUMKEHR ECOLOGISCH ADVIESBUREAU
Midland – Terschelling
Oktober 2013

Colofon.

Zumkehr, P.J., 2013. De herinrichting van de parkeerplaats bij het zwembad op Vlieland; een ecologische beoordeling.

Zumkehr Ecologisch Adviesbureau, Midsland-Terschelling, Oktober 2013.

Opdrachtgever.

Gemeente Vlieland

Uitvoerder.

Zumkehr Ecologisch Adviesbureau.

P.J.Zumkehr, Oude Terpweg 3

8891 GE Terschelling-Midsland

tel. 0562-449196

mob. 06.50.816.092

e-mail: admin@pzumkehr.nl

© Zumkehr Ecologisch Adviesbureau

Overname van gegevens uit dit rapport is toegestaan met bronvermelding.

De herinrichting van de parkeerplaats bij het zwembad op Vlieland; een ecologische beoordeling.

P.J.Zumkehr.

1. Inleiding.

De Gemeente Vlieland is voornemens de parkeerplaats aan de noordzijde van het zwembad te herinrichten. De herinrichting betreft tevens de aanleg van een aantal parkeervakken voor auto's. Er zijn daarvoor twee locaties mogelijk, namelijk de locatie net ten noorden van de ingang naar het zwembad en een locatie aan de noordzijde van de Uitlegger, de weg langs de noordzijde van het zwembad. Op beide locaties moeten bomen worden verwijderd.

Op Vlieland zijn een meerdere wetgevingen ter bescherming van natuur- en landschap van toepassing. Het gaat dan met name om Natura2000, de Flora- en faunawet en de Ecologische Hoofdstructuur. Voor het realiseren van het plan is het wettelijk verplicht de gevolgen voor de beschermde natuurwaarden in kaart te brengen. De Gemeente Vlieland heeft aan Zumkehr Ecologisch Adviesbureau te Midsland Terschelling gevraagd de aanwezige beschermde natuurwaarden te inventariseren, en de mogelijkheden tot aanleg van de parkeerplaatsen te analyseren.

2. Het plangebied.

Het plangebied betreft de bospercelen aan weerszijde van de Uitlegger nabij de toegang tot het zwembad. Een deel van het perceel aan de zuidzijde van de Uitlegger, bij de toegang tot het zwembad, maakt deel uit van het bestemmingsvlak van het zwembad, en heeft de bestemming sport. Het overige deel van het perceel ten zuiden van de Uitlegger en het perceel ten noorden van de Uitlegger in zijn geheel gelden als natuurgebied en zijn in beheer bij Staatsbosbeheer.

De percelen bestaan voornamelijk uit naaldbos van Oostenrijkse den, echter deels gemengd met loofbos en met een dichte ondergroei van diverse struwelen. In de berm aan de noordzijde van de Uitlegger staan enkele grote en fraaie eiken.

Zie verder de kaartjes in dit rapport.

3. Het plan.

Het plan betreft de herinrichting van de parkeergelegenheid bij de toegang tot het zwembad. Daarbij worden de fietsenstallingen verplaatst binnen het bestemmingsvlak van het zwembad. De huidige locatie komt daarbij vrij en kan in beginsel worden "teruggegeven aan de natuur". Voor de aanleg van de parkeervakken voor auto's heeft de Gemeente Vlieland twee mogelijkheden aangegeven.

Locatie 1 betreft de aanleg van parkeervakken direct bij de toegang van naar het zwembad. Het betreft hier een naar het westen stekende punt van het naaldbos, dat deels tot het bestemmingsvlak behoort en deels tot het bosgebied van Staatsbosbeheer. De aanleg is hier mogelijk door het kappen van 9 forse dennen, het verwijderen van de overige struwelen en het egaliseren van het terrein.

Locatie 2 betreft de aanleg van maximaal 8 parkeervakken aan de noordzijde van de Uitlegger. Dit gebied maakt voor de helft deel uit van de berm van de weg, maar is verder deel van een bosperceel van Staatsbosbeheer. De bosvegetatie wijkt hier van nature iets terug. Voor de aanleg van deze parkeervlakken is het nodig 1 den te verwijderen. Daarnaast zal een deel van het dichte struweel moeten worden verwijderd. De ruimte kan zodanig worden ingericht dat geen van de langs de weg staande eiken hoeft te worden verwijderd.

Beide mogelijkheden hebben het verlies van een gering oppervlak natuurgebied tot gevolg. Op het terreingedeelte waar nu nog de fietsenstalling aanwezig is verdwijnt de huidige functie. Dit gebied kan als compensatiegebied dienen voor het natuurverlies met name in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur.

4. Informatiebronnen.

Voor het opstellen van dit rapport in gebruik gemaakt van beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde natuurwaarden op Vlieland. Alleen gegevens van na 2000 zijn benut. Oudere gegevens worden als niet relevant beschouwd.

Wat betreft de vegetatiekundige gegevens is gebruik gemaakt van de vegetatiekartering van Buro Bakker (*Buro Bakker, 2007*), en van de in 2013 door Adviesbureau Altenburg en Wymenga uitgevoerde kartering, waarvan het definitieve rapport nog niet beschikbaar is. Vogelkundige gegevens zijn afkomstig van de in opdracht van Staatsbosbeheer uitgevoerde broedvogelinventarisatie (*SOVON, 2005*).

Met betrekking tot het voorkomen van Habitattypen is gebruik gemaakt van de concept-habitattypenkaart die deel uitmaakt van het concept-beheerplan Natura2000 Vlieland van de Dienst Landelijk Gebied (*DLG, 2012*).

Om aanvullende gegevens te verkrijgen is in augustus 2013 een bezoek aan het plangebied gebracht.

5. Wettelijk kader.

5.1. De Natuurbeschermingswetgeving in Nederland.

In dit hoofdstuk is de relevante ecologische wet- en regelgeving kort samengevat. Voor een precieze weergave van juridisch relevante teksten raadplege men de oorspronkelijke uitgaven van de wetsteksten. De wettelijke bescherming van natuurwaarden valt in grote lijnen uiteen in twee delen: gebiedsbescherming (§3.1.1) en soortbescherming (§3.1.2).

5.1.1. Gebiedsbescherming

Bij gebiedsbescherming worden gebieden met bijzondere natuurwaarden wettelijk beschermd. Het gaat daarbij om de Natura2000 gebieden (Speciale beschermingszones; SBZ's), natuurreservaten in het kader van de Natuurbeschermingswet, de Ecologische Hoofdstructuur en de Planologische Kernbeslissing Waddenzee III.

Natuurbeschermingswet

In de in oktober 2005 in werking getreden nieuwe Natuurbeschermingswet 1998 is de gebiedsbescherming geregeld van Natura2000 gebieden en van Beschermd Natuurmonumenten. Deze gebieden omvatten de SBZ's, de Natuurmonumenten in het bezit van het rijk c..q. Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten in particulier eigendom. De SBZ's die in het kader van de Habitatrichtlijn zijn vastgesteld worden ook wel Habitatrichtlijngebieden genoemd. Ze zijn aangewezen vanwege bijzondere habitats en soorten (de zogenaamde 'kwalificerende waarden'), genoemd in respectievelijk bijlage I en bijlage II van de richtlijn. De SBZ's in het kader van de Vogelrichtlijn staan ook wel bekend als Vogelrichtlijngebieden. Ze zijn aangewezen ter bescherming van het leefgebied van bedreigde vogels en trekvogels. Als projecten en andere handelingen in of nabij een Natura 2000 gebied of Beschermd Natuurmonument plaatsvinden, moet onderzocht worden of deze significant negatieve effecten op de kwalificerende waarden van de SBZ of de natuurlijke kenmerken van het Beschermd Natuurmonument hebben. Als uit deze beoordeling blijkt dat de SBZ wordt aangetast, of duidelijke twijfel bestaat over het uitblijven van die aantasting, kan het bevoegd gezag (Gedeputeerde Staten of de Minister onder wiens verantwoordelijkheid het gebied beheerd wordt) slechts vergunning verlenen voor de gevraagde activiteit als er geen alternatieven zijn, er een dwingende reden van groot openbaar belang met die activiteit is gemoeid en vóór de ingreep compensatie van natuurwaarden is gerealiseerd. Voor Beschermd Natuurmonumenten geldt eveneens de genoemde voorwaarde van 'dwingende redenen van groot openbaar belang' voor vergunningverlening bij 'aantasting van de natuurlijke kenmerken'; een onderzoek naar alternatieven of het uitvoeren van compenserende maatregelen is echter niet verplicht.

Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische hoofdstructuur (EHS) is onderdeel van het rijksbeleid voor een netwerk van natuurgebieden door Nederland. Waar de grenzen nog globaal zijn vastgesteld, moeten onomkeerbare ingrepen voorkomen worden. Na vaststelling van de exacte grenzen zijn ruimtelijke ingrepen binnen de EHS niet toegestaan. In uitzonderingsgevallen kan het Rijk de natuurwaarden en functies van het EHS-gebied laten wijken voor andere functies van groot maatschappelijk belang. De initiatiefnemer dient deze belangen en mogelijke alternatieven uitgebreid te motiveren. Daarnaast dient hij *compenserende* dan wel *mitigerende (verzachtende) maatregelen* te treffen (Ministerie van LNV 2003).

In vrijwel geheel Friesland is inmiddels de feitelijke Provinciale Ecologische Hoofdstructuur vastgesteld (Streekplan Fryslân 2006). In het streekplan is verwoord dat een algemene zorgplicht bestaat voor de instandhouding van kwetsbare soorten. Ruimtelijke ingrepen in de EHS zijn niet toegestaan als deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van 'redenen van groot openbaar belang'. Voor Vogelrichtlijngebieden of Natuurbeschermingswetgebieden – zoals hier het geval is – gelden

aanvullende eisen. In het geval van een ingreep worden alle nodige mitigerende maatregelen getroffen. Bij Habitatrichtlijngebieden met prioritaire soorten en/of habitats, zijn onder 'dwingende redenen van groot openbaar belang' niet begrepen 'redenen van sociale of economische aard'. Bij natuurcompensatie is een uitgangspunt dat geen netto-verlies optreedt aan waarden voor wat betreft areaal, kwaliteit en samenhang van de EHS. Voor de Waddeneilanden geldt dat feitelijk alleen kwalitatieve (geen kwantitatieve compensatie) mogelijk is.

Planologische Kernbeslissing Waddenzee II en III

De planologische kernbeslissing (pkb) Derde Nota Waddenzee (VROM 2001) bevat de hoofdlijnen van het rijksbeleid voor de Waddenzee (VROM 2001). De pkb is gebiedsgericht van karakter en integreert het ruimtelijk en ruimtelijk relevante rijksbeleid voor de Waddenzee. De grens van het pkb-gebied kan worden omschreven als het zeegebied van Den Helder tot de rijksgrens met Duitsland. Het pkb-gebied wordt aan de noordkant begrensd door onder meer de kwelders en platen van de Waddenzee van de eilanden.

De hoofddoelstelling voor de Waddenzee is de duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap. Om dit te bereiken is het beleid onder meer gericht op de duurzame bescherming en/of een zo natuurlijk mogelijke ontwikkeling van de flora en de fauna en tevens op behoud van de landschappelijke kwaliteiten, met name rust, weidsheid, open horizon en natuurlijkheid. Nieuwe activiteiten dan wel uitbreiding of wijziging van bestaande activiteiten met een economische en/of recreatieve betekenis zijn mogelijk, mits zij passen binnen de hoofddoelstelling voor de Waddenzee.

Met betrekking tot het ontwikkelingsperspectief stelt de pkb onder meer:

De Waddenzee is primair een natuurgebied en een uniek open landschap. De natuurlijke dynamiek van de fysische processen in de Waddenzee, op de Waddeneilanden en in de Noordzeekustzone wordt zo min mogelijk beperkt, zodat zich nieuwe platen, geulen en jonge duin- en kustgebieden kunnen ontwikkelen. De rust, weidsheid en open horizon zijn gewaarborgd en worden hoog gewaardeerd.

Zeezoogdieren, vissen en (trek)vogels zijn duurzaam verzekerd van voldoende voedsel en rust- en voortplantingsgebieden.

Het rijksbeleid ten aanzien van de recreatie op de Waddenzee is gericht op het beheersbaar maken en houden van het recreatief medegebruik en het ontwikkelen van duurzame vormen van recreatie, waarbij de natuurlijke draagkracht van het gebied uitgangspunt is. Voor het recreatief medegebruik geldt een zonering waarbij de voor verstoring gevoelige gebieden worden ontzien. Voorts wordt gesteld dat de flora en fauna van de Waddenzee zich meer ongestoord dienen te kunnen ontwikkelen. Zeehonden behoeven voldoende voedsel en rustplaatsen. Hetzelfde geldt voor de vogels die voldoende ongestoorde hoogwatervluchtplaatsen moeten kunnen vinden en op acceptabele vluchtafstand over voldoende voedsel moeten beschikken, wat zij aldaar ongestoord tot zich moeten kunnen nemen. Een meer ongestoorde ontwikkeling van de Waddenzee is alleen mogelijk wanneer het menselijk gebruik van het gebied hierop (meer) wordt afgestemd (bijvoorbeeld via zonering) of indien bepaald gebruik - op termijn - wordt afgebouwd. Richting het jaar 2030 zet het kabinet hierop in.

Nieuwe activiteiten en uitbreiding of wijziging van bestaande activiteiten in de Waddenzee dienen daarom aan de hoofddoelstelling te worden getoetst. Het afwegingskader dient ook te worden toegepast voor activiteiten buiten het pkb-gebied die de wezenlijke kenmerken of waarden van de

Waddenzee kunnen aantasten (externe werking). Het afwegingskader komt sterk overeen met dat van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Elementen hieruit zijn:
Nagegaan dient te worden of er sprake is van aantasting van *wezenlijke kenmerken* of waarden van de Waddenzee.

Er dient rekening te worden gehouden met eventuele *cumulatieve effecten* van verschillende activiteiten op de wezenlijke kenmerken of waarden van de Waddenzee. Toestemming voor een activiteit kan slechts worden gegeven nadat zekerheid is verkregen dat de activiteit de wezenlijke kenmerken of waarden van de Waddenzee niet zal aantasten. Het *voorzorgbeginsel* brengt met zich mee dat er bij twijfel wordt uitgegaan van aantasting van wezenlijke kenmerken of waarden en van de meest verstrekkende effecten voor de Waddenzee (*worst-case scenario*).

Voor een activiteit die leidt tot aantasting van de wezenlijke kenmerken of waarden en waarvoor geen reële alternatieven aanwezig zijn dient te worden nagegaan of er sprake is van *dwingende redenen van groot openbaar belang*.

Bij een activiteit die leidt tot een aantasting van de wezenlijke kenmerken of waarden dienen *mitigerende en compenserende maatregelen* getroffen te worden. Deze maatregelen dienen in onderlinge samenhang te worden gezien waarbij de eis geldt dat geen netto verlies aan wezenlijke kenmerken of waarden optreedt.

Verdere gebiedsbescherming

De verdere bescherming van natuurgebieden is in beginsel geregeld in bestemmingsplannen die voor alle gronden in Nederland zijn opgesteld wegens de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

5.1.2. Soortbescherming.

Flora- en faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Hierin is de soortbescherming geregeld. Daarnaast geldt voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving de 'zorgplicht'.

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat iedereen dient te voorkomen dat zijn handelen nadelige gevolgen voor flora en fauna heeft. Als dat niet mogelijk is, dienen die gevolgen zoveel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt te worden (artikel 2 Flora- en faunawet). De zorgplicht geldt altijd, zowel voor beschermde als onbeschermde soorten. Op overtreding van artikel 2 staan overigens geen sancties.

Beschermde soorten

In de Flora- en faunawet heeft de overheid van nature in Nederland voorkomende planten- en diersoorten aangewezen die beschermd moeten worden. Ook de beschermde soorten onder de Europese richtlijnen (Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn) zijn hierin opgenomen. De bescherming houdt in dat het verboden is om beschermde, inheemse planten te beschadigen (artikel 8). Het is ook verboden om beschermde, inheemse dieren te doden, verontrusten, dan wel hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen of te verstoren (artikelen 9 tot en met 12).

Zorgvuldig handelen

'Zorgvuldig handelen' (artikelen 2b, 2c, 2d en 16c AMvB) gaat verder dan het voldoen aan de zorgplicht. Dit begrip is gekoppeld aan de beschermde soorten waarvoor ontheffing kan worden aangevraagd. Niet-zorgvuldig handelen is strafbaar. Zorgvuldig handelen vereist altijd een *inspanning* om te overzien wat de beoogde ingreep teweeg zal brengen. Een initiatiefnemer moet bijvoorbeeld altijd vooraf inventariseren welke beschermde, niet-vrijgestelde soorten aanwezig zijn in een gebied

waar een ingreep is gepland. Ook moet hij in redelijkheid alles doen of laten om te voorkomen, of zoveel mogelijk te beperken, dat de artikelen 8-12 van de Flora- en faunawet worden overtreden. De eerste stap daartoe is een goede planning om bijvoorbeeld verstoring van dieren in de voortplantingstijd te voorkomen.

Drie beschermingsregimes

Met ingang van 2005 zijn een aantal wijzigingen van Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB) bij de Flora- en faunawet in werking getreden. Hierdoor is het beschermingsregime van inheemse beschermde planten en dieren veranderd. Er zijn nu drie categorieën van soorten. De indeling is bepaald door de zeldzaamheid of de mate van bedreiging van de soorten in Nederland, waarbij ook de beschermde soorten onder de Habitatrichtlijn zijn ingepast. Het gaat om de volgende beschermingscategorieën:
soorten waarvoor *vrijstelling* mogelijk is (licht beschermde soorten);
soorten waarvoor vrijstelling mogelijk is, mits aantoonbaar wordt gewerkt conform een goedgekeurde *gedragscode* (middelzwaar beschermde soorten);
soorten waarvoor *onthefing* moet worden aangevraagd (zwaar beschermde soorten).

Categorie 1. De eerste categorie geldt voor een aantal beschermde, maar algemeen voorkomende planten- en diersoorten (zoals Zwanenbloem, Bosmuis, Bunzing, Bruine kikker), volgens tabel 1 bij de AMvB. De wetgever gaat er vanuit dat verlening van vrijstelling voor deze soorten geen afbreuk doet aan hun huidige, gunstige staat van instandhouding. Voor deze soorten geldt wél de zorgplicht (zie hiervoor).

Categorie 2. De tweede categorie geldt de soorten die zijn vermeld in tabel 2 bij de AMvB. De *gedragscode* die voor vrijstelling is vereist moet ter goedkeuring worden ingediend bij de minister van LNV. De gedragscode moet vermelden hoe bij het uitvoeren van de werkzaamheden schade aan planten en dieren en hun verblijfplaatsen voorkomen - of zoveel mogelijk beperkt - wordt. Er moet *aantoonbaar* volgens de gedragscode worden gewerkt om te voldoen aan de bewijslast. Dit betekent dat de werkprocessen gedocumenteerd moeten worden.

Als er nog geen gedragscode is, moet bij overtreding van de artikelen 8-12 een ontheffing worden aangevraagd. De toetsing die dan plaatsvindt, betreft een 'lichte toets'. Hierbij wordt alleen getoetst of de activiteiten de gunstige staat van instandhouding van een soort in gevaar brengen. Deze toets vereist *vrijwel altijd* dat er inzicht moet zijn in de betekenis van het plangebied als leefgebied voor de soort *in relatie tot de omliggende populaties*. Als dat inzicht niet bestaat, dient daar onderzoek naar plaats te vinden. Dat kan betekenen dat ook onderzoek buiten het plangebied nodig is.

Categorie 3. De soorten van de derde categorie zijn in tabel 3 van de AMvB genoemd. Deze tabel bevat de soorten die op bijlage IV van de Habitatrichtlijn staan en andere aangewezen soorten. Wanneer verbodsbepalingen worden overtreden is een ontheffingsaanvraag nodig, die wordt getoetst aan drie criteria (de zogenaamd 'uitgebreide toets'):
de ingreep doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort;
er is geen alternatief voor de ingreep;
er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang.
Voor een ontheffing moet aan alle drie de criteria voldaan zijn.

Vogels

Voor vogels geldt een algemene bescherming, waarbij het verboden is vogels en hun nesten in het broedseizoen te verstoren. Dat betekent dat het in die periode niet is toegestaan om werkzaamheden in een gebied te starten die bedreigend zijn voor broedvogels. Voor de meeste soorten geldt een broedseizoen van 15 maart tot en met 15 juli. Wanneer vóór het broedseizoen wordt gestart met de schadelijke werkzaamheden, is de kans zeer gering dat daar broedvogels gaan nestelen.

Met ingang van 26 augustus 2009 heeft het ministerie van LNV (nu EL&I) een nieuw beleid ten aanzien van broedvogels ingezet. Verblijfsplaatsen van broedvogels zijn door de Flora- en faunawet beschermd. De Flora- en faunawet kent hierbij geen standaardperiode voor het broedseizoen meer. Het gaat bovendien om individuele broedgevallen.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest. Deze eenmalig te gebruiken nesten vallen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet in de periode dat deze daadwerkelijk gebruikt worden. Van een beperkt aantal vogels is de nestlocatie het gehele jaar beschermd door de Flora- en faunawet. Het betreft dan vogels die:

- het gehele jaar door gebruik maken van hun nestlocatie als vaste rust- en/of verblijfsplaatsen;
- erg honkvast en al dan niet koloniebroeders zijn. Deze soorten keren ieder jaar naar dezelfde locaties terug. De voorwaarden waaraan de nestlocaties moeten voldoen zijn erg specifiek en vaal slechts in beperkte mate in het landschap beschikbaar;
- jaar in jaar uit van het zelfde nest gebruik maken en zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Indien een jaarrond beschermd nest is aangetroffen moet altijd een omgevingscheck uitgevoerd worden. Een deskundige dient dan te onderzoeken of er voor de soort in de omgeving voldoende plekken en materiaal aanwezig zijn om zelf een vervangende locatie te vinden en een vervangend nest te maken. Indien dit niet mogelijk is, dient een vervangende nestlocatie aangeboden te worden. Wanneer dit ook niet mogelijk blijkt, dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Ontheffing kan alleen verkregen worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn.

Wettelijke belangen zijn:

- bescherming van Flora- en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

De nesten van de volgende vogelsoorten zijn het hele jaar beschermd:

- Boomvalk
- Buizerd
- Gierzwaluw
- Grote gele kwikstaart
- Havik
- Huismus
- Kerkuil
- Oehoe
- Ooievaar
- Ransuil
- Roek
- Slechtvalk
- Sperwer
- Steenuil
- Wespindief
- Zwarte wouw.

Rode Lijsten

Nederland heeft voor een aantal bedreigde en kwetsbare planten- en diergroepen Rode Lijsten samengesteld. De doelstelling van de Rode Lijst is het bieden van duurzame bescherming aan een soort en zijn leefgebied. De Rode Lijst bestaat uit Nederlandse soorten die vanwege hun aantalsverloop of kwetsbaarheid speciale aandacht nodig hebben om hun voorkomen in ons land veilig te stellen. Hoewel de Rode Lijsten voor de meeste soortgroepen officieel door het ministerie van LNV zijn vastgesteld, hebben ze geen juridische status. Een aantal Rode-Lijstsoorten is ondergebracht in de Flora- en faunawet.

5.2. Welke natuurbeschermingswetgeving is van toepassing op het plangebied?

5.2.1. *Natuurbeschermingswet 1998 en Natura2000 gebieden.*

Op Vlieland is sprake van drie Natura2000-gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet 1998, namelijk:

- *Duinen Vlieland*
- *Noordzeekustzone*
- *Waddenzee.*

Het plangebied zelf is *niet* gelegen binnen de grenzen van een van de Natura2000-gebieden. Het bosgebied ten oosten van de Kampweg, direct grenzend aan de oostzijde van het plangebied, maakt echter deel uit van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*, en is aangewezen als Habitatrichtlijngebied. Het is derhalve verplicht de effecten van de uitvoering van het plan op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*, in het kader van *externe werking* vanuit het plangebied naar het Natura2000-gebied toe, in kaart te brengen.

De grens met Natura2000-gebied *Noordzeekustzone* ligt op een afstand van 700 meter ten noorden van het plangebied. Het is niet nodig de mogelijke effecten van de realisatie van het plan op de instandhoudingsdoelen van dit Natura2000-gebied in kaart te brengen, daar de afstand tot dit Natura2000-gebied dermate groot is, dat enig effect op basis van de afstand is uitgesloten.

De grens met het Natura2000-gebied *Waddenzee* ligt op meer dan 500 meter van het plangebied. Enig effect van de uitvoering van het plan op de instandhoudingsdoelen van dit Natura2000-gebied kan op grond van de grote afstand tussen het plangebied en dit Natura2000-gebied op voorhand worden uitgesloten.

5.2.2. *Provinciale Ecologische Hoofdstructuur.*

De begrenzingen die door de Provincie Friesland zijn vastgesteld in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur komen in het plangebied deels overeen met die van de Natuurbeschermingswet 1998. Bebouwde gebieden vallen buiten de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur. Het bosgedeelte van het plangebied maakt deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur, echter kavel met zwembad en de tennisbanen vallen buiten de EHS.

5.2.3. *PKB-Waddenzee III.*

De PKB-Waddenzee beschermt het Nederlandse waddengebied. Het plangebied ligt niet binnen de grenzen van het PKB-gebied en ook niet langs de rand. De PKB-Waddenzee is dan ook niet van toepassing.

5.2.4. *Flora- en faunawet.*

De soorten die beschermd zijn in het kader van de Flora- en faunawet zijn ook beschermd in het plangebied. Uitvoering van de plannen is alleen mogelijk als er ten aanzien van de beschermde soorten gehoor wordt gegeven aan de *zorgplicht* en aan *zorgvuldig handelen*. Van belang is echter dat door middel van een Algemene Maatregel van Bestuur de soorten zijn ingedeeld in drie categorieën met drie beschermingsregimes. Voor soorten uit categorie 1 (algemene soorten) geldt een vrijstelling, voor soorten uit categorie 2 geldt een vrijstelling als wordt voldaan aan de principes van zorgplicht en zorgvuldig handelen, dat wil zeggen dat bij uitvoering van de plannen een gedragscode wordt opgesteld waaruit blijkt dat binnen het plangebied ruimte blijft voor de beschermde soorten en bij de uitvoering van de plannen met de soorten rekening wordt gehouden. Indien hieraan wordt voldaan geldt ook voor soorten uit categorie 2 een vrijstelling van de Flora- en faunawet. Een

aanvraag voor een ontheffing van de Flora- en faunawet is alleen nodig indien in het plangebied soorten voorkomen uit categorie 3, de strikt beschermde soorten, of als soorten van categorie 2 voorkomen maar niet aan de eisen van zorgplicht en zorgvuldig handelen kan worden voldaan. Voor broedvogels gelden dezelfde overwegingen als voor categorie 2 van de AMvB.

5.3. De instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*.

De volgende instandhoudingsdoelen zijn voor Natura2000-gebied *Duinen Vlieland* geformuleerd (prioritaire typen en soorten zijn aangeduid met een *):

Habitattypen.

- H1310. Eenjarige pioniervegetaties van slik- en zandgebieden met *Salicornia ssp.* en andere zoutminnende soorten.
- H1330. Atlantische schorren (*Glauco-Puccinellietalia maritimae*).
- H2120. Wandelende duinen op de strandwal met *Ammophila arenaria* ("witte duinen").
- H2130. * Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie ('grijze duinen')
- H2140. * Vastgelegde ontkalkte duinen met *Empetrum nigrum*.
- H2150. * Atlantische vastgelegde ontkalkte duinen (*Calluno – Ulicetea*).
- H2160. Duinen met *Hippophae rhamnoides*.
- H2170. Duinen met *Salix repens ssp argentea* (*Salicion arenariae*).
- H2180. Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied.
- H2190. Vochtige duinvalleien

Habitatrichtlijn-soorten.

- H 1930. Groenknolorchis (*Liparis loeselii*).

Broedvogels:

- Lepelaar
- Bruine kiekendief
- Blauwe kiekendief
- Porseleinhoen
- Kluut

Trekvogels en overwinteraars.

- Aalscholver
- Pijlstaart
- Slobeend
- Eider
- Tureluur
- Kleine mantelmeeuw
- Tapuit.

De instandhoudingsdoelen zijn vastgelegd in het definitieve aanwijzingsbesluit voor het Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*, maar zijn enigszins gewijzigd ten opzichte van het concept aanwijzingsbesluit. Onder meer is de Velduil uit de lijst van broedvogels geschrapt.

De kernopgaven voor Natura2000- gebied *Duinen Vlieland* luiden als volgt:

- Ruimte voor natuurlijke verstuing in de witte en embryonale duinen, onder meer van belang als habitat van de Kleine mantelmeeuw en de Strandplevier.
- Uitbreiding en herstel van de kwaliteit van de grijze duinen als habitat van Tapuit en Blauwe kiekendief door het tegengaan van vergrassing en verstruweling.
- Behoud oppervlakte en kwaliteit duinen met Kraaiheide
- Behoud oppervlakte en kwaliteit vochtige duinvalleien (kalkrijk).

6. De natuurwaarden van het plangebied.

6.1. Geomorfologie.

Het bos is rond 1920 aangeplant in een oorspronkelijk open duingebied. De natuurlijke geomorfologie van het duingebied is daarbij gespaard gebleven. Binnen de percelen komen enkele kleine, hooguit 2 meter hoge, duintjes voor. Daarnaast zijn er enkele lage, vochtige valleidelens. Voor het overige zijn de percelen betrekkelijk vlak en zijn er geen extreme hoogteverschillen.

6.2. Hydrologie.

Delen van de bospercelen zijn laag gelegen en vochtig. Dit geldt met name voor het loofbos ten zuiden van de Uitlegger. Onwatering is hier mogelijk via een greppel ten oosten van het zwembad. De greppel watert af in zuidoostelijke richting.

6.3. Vegetatie.

De percelen zijn in augustus 2013 onderzocht op voorkomende soorten vaatplanten, mossen en korstmossen. De aangetroffen vaatplanten betreffen veelal algemene en weinig kwetsbare soorten. De meeste soorten zijn overigens beperkt tot de buitenrand van de percelen en de berm langs de Uitlegger. Ze maken geen deel uit van de natuurlijke bosvegetatie. Er is geen enkele soort vaatplant aangetroffen die geldt als Habitatrichtlijn-soort binnen Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*. Er is geen enkele soort aangetroffen die beschermd is door de *Flora- en faunawet*.

De vegetatie van het bosperceel ten zuiden van de Uitlegger, grenzend aan het zwembad bestaat voornamelijk uit droog naaldbos van Oostenrijkse den *Pinus nigra nigra*, deels gemengd met Sitkaspar *Picea sitchensis* en zomereik *Quercus robur*. De struiklaag is er slecht ontwikkeld, en bestaat voornamelijk uit Amerikaanse vogelkers *Prunus serotina*, zachte berk *Betula pubescens* en wilde lijsterbes *Sorbus aucuparia*. De kruidlaag wordt gedomineerd door zandzegge *Carex arenaria*, echter plaatselijk komen dichte vegetaties voor van wilde kamperfoelie *Lonicera periclymenum* en braam *Rubus fruticosus s.l.* De moslaag wordt gedomineerd door heideklauwtjesmos *Hypnum jutlandicum*, of op sommige plaatsen door gewoon klauwtjesmos *Hypnum cupressiforme* of gaffeltandmos *Dicranum scoparium*. De bosrand parallel aan de zuidelijke berm van de Uitlegger bestaat uit een goed ontwikkelde struiklaag, mede door de aanwezigheid van gewone esdoorn *Acer pseudoplatanus*.

Het perceel ten noorden van de Uitlegger heeft eveneens een boomlaag bestaande uit Oostenrijkse den. Daarnaast komt een lagere tweede boomlaag voor bestaande uit loofboomsoorten, voornamelijk zomereik en zachte berk. De struiklaag is ter plaatse dicht en bestaat uit droogteminnende soorten als zachte berk, Amerikaanse vogelkers, Amerikaans krentenboompje *Amelanchier lamarckii* en wilde lijsterbes, maar ook uit vochtminnende soorten als zwarte els *Alnus glutinosa*, grauwe wilg *Salix cinerea* en Kruiwilg *Salix repens*. Door de aanwezigheid van braam en wilde kamperfoelie is het bosperceel moeilijk toegankelijk. De kruidlaag wordt gedomineerd door zandzegge. Op kleine schaal komen vochtindicatieve soorten voor, met name drienerfzige zegge *Carex trinervis*. De moslaag wordt gedomineerd door gewoon klauwtjesmos.

De buitenranden van het perceel zijn ingeplant met een groot aantal soorten houtgewassen, die verder binnen het perceel niet voorkomen.

6.4. Broedvogels.

Het perceel ten noorden van de Uitlegger is betrekkelijk rijk aan broedvogels. Het betreft echter uitsluitend algemene en niet kwetsbare soorten die goed aangepast zijn aan menselijke omgeving. Voorkomende soorten zijn houtduif, Turkse tortel, grote bonte specht, boomkruiper, winterkoning, heggemus, merel, zanglijster, roodborst, fitis, tjiftjaf, zwartkop, tuinfluiter, koolmees, pimpelmees,

goudhaantje, vink, putter, groenling, zwarte kraai en ekster. In het perceelgedeelte ten zuiden van de Uitlegger nabij de toegang tot het zwembad komen zelden vogels tot broeden.

Er komen in het plangebied geen jaarrond beschermde nesten voor.

6.5. Zoogdieren.

Binnen het plangebied komen alleen soorten algemene kleine zoogdieren voor, namelijk bosmuis, huismuis, egel en konijn. Er zijn geen populaties aanwezig van soorten vleermuizen. Het perceel wordt niet door vleermuizen als foerageergebied gebruikt.

6.6. Reptielen en amfibieën.

Er is binnen het plangebied geen populatie aanwezig van de zandhagedis *Lacerta agilis*. In de directe omgeving komt de zandhagedis evenmin voor. Het perceel fungeert dan ook niet als foerageergebied of overwinteringsgebied voor de soort.

Hetzelfde kan worden gesteld met betrekking tot de rugstreeppad *Bufo calamita*. De soort komt binnen het plangebied niet voor.

6.7. Ongewervelden.

Binnen het plangebied komen tal van soorten ongewervelden voor. Er is echter geen enkele soort aangetroffen die beschermd is door de Flora- en faunawet, of die gemeld is op een van de Rode-lijsten van kwetsbare of bedreigde diersoorten.

7. Een effectbeoordeling van de uitvoering van het plan op de beschermde natuurwaarden.

7.1. Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*.

7.1.1. Begrenzing.

Het plangebied ligt niet binnen de grenzen van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*. Het gedeelte van het bos van Oost-Vlieland dat gelegen is tussen de bebouwing van het dorp en de Kampweg is buiten het Natura2000-gebied gehouden. De Kampweg, ten oosten van het plangebied, vormt de grens met het Natura2000-gebied. Het bos ten oosten van de Kampweg valt derhalve binnen de grenzen van het Natura2000-gebied.

7.1.2. Relevante instandhoudingsdoelen.

In het kader van *externe werking* is het verplicht na te gaan in hoeverre de uitvoering van het plan kan leiden tot significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen binnen het Natura2000-gebied. Van belang is dan ook aan te geven welke instandhoudingsdoelen binnen het Natura2000-gebied, en binnen een afstand van 500 meter van het plangebied, voorkomen. Effecten op instandhoudingsdoelen, die niet voorkomen binnen een afstand van 500 meter van het plangebied, zijn uitgesloten daar de afstand van het plangebied tot deze instandhoudingsdoelen te groot is. De instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland* zijn weergegeven in § 4.3. De doelen vallen uiteen in habitattypen, Habitatrichtlijn-soorten en Vogelrichtlijn-soorten (broedvogels en trekvogels).

Habitattypen.

Het bosperceel direct ten oosten van het plangebied en ten oosten van de Kampweg betreft een perceel met voornamelijk loofhout. Het perceel maakt deel uit van habitatype H2180A – Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied (droog) en habitatype H2180B – idem (vochtig). Dit habitatype is het enige type dat voorkomt binnen een afstand van 500 meter van het plangebied. Andere habitattypen komen in de omgeving van het plangebied niet voor, en zijn voor deze effectbeoordeling niet relevant.

Habitatrichtlijn-soorten.

De enige habitatrichtlijn-soort binnen Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*, de groenknolorchis *Liparis loeselii*, komt uitsluitend voor in de Kroonspolders en op de Vliehors, derhalve op een afstand van vele kilometers van het plangebied. Een effect van de uitvoering van het plan op de groenknolorchis is uitgesloten.

Vogelrichtlijn-soorten broedvogels.

De Vogelrichtlijn-soorten broedvogels (lepelaar, bruine kiekendief, blauwe kiekendief, porseleinhoen, kluut) zijn allen vogels van open terreinen. Ze broeden op Vlieland in het open duingebied of in getijdengebied. In bosgebieden komen de soorten niet voor. Geen van de soorten broedt binnen een afstand van 500 meter van het plangebied. Een effect van uitvoering van het plan op deze soorten is uitgesloten.

Vogelrichtlijn-soorten trekvogels.

De soorten uit deze categorie zijn vogelsoorten van open terreinen, zoals duinen en getijdengebieden. De soorten komen niet voor in bossen. Geen van de soorten komt voor in terreinen binnen een afstand van 500 meter van het plangebied. Een effect van uitvoering van het plan op deze soorten is uitgesloten.

Samengevat.

Voor het beoordelen van een mogelijk effect van de uitvoering van het plan op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland* is uitsluitend habitatype H2180A en

B relevant. Dit is de enige van de instandhoudingsdoelen die binnen een afstand van 500 meter van het plangebied voorkomt.

7.1.3. Het effect van de uitvoering van het plan op habitatype H2180A en B.

De uitvoering van het plan geschiedt binnen het plangebied, echter buiten de grenzen van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*. Habitatype H2180A en B zijn gedefinieerd op basis van hun vegetatiekundige samenstelling. Bij de aanleg van de parkeervakken binnen het plangebied verandert niets aan de vegetatiekundige samenstelling van het perceel beoosten de Kampweg dat deel uitmaakt van het habitatype. Er is geen sprake van aantasting van de vegetatie van het perceel beoosten de Kampweg. Het habitatype gaat niet in oppervlak of kwaliteit achteruit. Er is derhalve geen sprake van een significant negatief effect van de uitvoering van het plan op habitatype H2180A en B.

7.1.4. Cumulatieve effecten.

Er is geen sprake van uitvoering van andere projecten in de ruime omgeving van het plangebied. Er is geen sprake van cumulatie van effecten als gevolg van de uitvoering van meerdere projecten.

7.1.5. Conclusies.

Geconcludeerd wordt dat de aanleg van de parkeervakken binnen het plangebied mogelijk is zonder significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*.

7.2. Flora- en faunawet.

7.2.1. Strikt beschermde soorten.

Binnen het plangebied en in de directe omgeving ervan komen geen door de Flora- en faunawet strikt beschermde soorten voor. Er zijn geen populaties aanwezig van de zandhagedis, de rugstreeppad of van vleermuizen.

7.2.2. Soorten van categorie 2 van de AMvB.

Er komen binnen het plangebied geen soorten voor van categorie 2 van de AMvB, de categorie met soorten waarvoor de *zorgplicht* en het beginsel van *zorgvuldig handelen* geldt.

7.2.3. Licht beschermde soorten.

Een aantal soorten uit categorie 1 van de AMvB komt binnen het plangebied voor. Het gaat met name om enkele soorten algemene kleine zoogdieren. Deze soorten genieten bescherming indien de uitvoering van het plan de goede staat van instandhouding van deze soorten op Vlieland in gevaar brengt. Indien dit niet het geval is geldt op voorhand vrijstelling van de Flora- en faunawet. Voor de betreffende kleine zoogdieren zal de uitvoering van het plan niets veranderen aan de goede staat van instandhouding. De vrijstelling van de Flora- en faunawet is derhalve van toepassing.

7.2.4. Broedvogels.

Broedvogels vormen een eigen categorie binnen de Flora- en faunawet. In de praktijk worden ze behandeld in overeenstemming met de soorten uit categorie 2 van de AMvB. Dit betekent dat bij de uitvoering van het plan rekening gehouden moet worden met de *zorgplicht* en met het beginsel van *zorgvuldig handelen*.

De aanleg van de parkeervakken is alleen mogelijk als binnen het plangebied een klein oppervlakte bos wordt gekapt, en het vrijkomende terrein wordt heringericht. Afhankelijk van de locatie is het nodig de bodem af te vlakken en de oorspronkelijke geomorfologie te veranderen. De aan te leggen parkeervakken hebben een gezamenlijk oppervlak van 64 m².

Voor broedvogels is het gevolg een verlies van een gering oppervlak broedgebied. Daarnaast moet rekening worden gehouden met een verlies aan kwaliteit van het broedgebied in het bos direct grenzend aan de parkeervakken, dit in relatie met het toekomstig gebruik ervan.

Het plangebied ten noorden van de Uitlegger is betrekkelijk rijk aan broedvogels, het plangebied ten zuiden van de Uitlegger is daarentegen arm aan broedvogels. Er komen echter in beide percelen

uitsluitend algemene en weinig kwetsbare soorten voor, waarvoor een goede staat van instandhouding geldt. De aanleg van de parkeervakken verandert deze goede staat van instandhouding voor deze soorten niet. Dit is mede het gevolg van het feit dat de ingreep in oppervlak zeer gering is. Er zal na de aanleg van de parkeervakken voor deze soorten voldoende broedgelegenheid in de omgeving overblijven. Het is op zich niet nodig extra mitigerende maatregelen op te nemen in het kader van de *zorgplicht*.

Er komen in het plangebied geen jaarrond beschermde nesten voor.

Voldaan wordt derhalve met betrekking tot beide locaties aan het beginsel van *zorgplicht*. Zie voor een analyse van de mogelijke locaties hieronder hoofdstuk 8.

Met betrekking tot het beginsel van *zorgvuldig handelen* is het van belang het verstoren van het broedproces van vogels te voorkomen. Geadviseerd wordt daarom het plan niet ten uitvoer te brengen binnen het broedseizoen van de vogels (15 maart – 15 augustus).

7.2.5. Conclusies.

Geconcludeerd wordt dat de aanleg van de parkeervakken binnen het plangebied op beide locaties mogelijk is, zonder extra mitigerende maatregelen. Er wordt voldaan aan het beginsel van *zorgplicht*. Met betrekking tot *zorgvuldig handelen* wordt een mitigerende maatregel voorgesteld (zie hierboven). Indien deze maatregel wordt nagekomen is geen sprake van strijdigheid met de Flora- en faunawet en is de aanvraag van een ontheffing van de wet niet nodig. Er is geen sprake van cumulatieve effecten in verband met andere in de omgeving uit te voeren plannen.

7.3. Ecologische Hoofdstructuur.

Het bosgedeelte van het plangebied maakt deel uit van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur. De kavel waarop het zwembad staat, valt daar echter buiten. Indien de parkeervakken buiten de grenzen van de kavel worden aangelegd gaat een oppervlak van de EHS als natuurgebied verloren. Dit verlies moet worden gecompenseerd door elders vergelijkbaar natuurterrein aan de EHS toe te voegen, terrein derhalve dat nu nog niet tot de EHS behoort. Compensatie is tevens mogelijk door het storten voor een compensatiebedrag in een groenfonds. Dit bedrag wordt berekend als een gangbare prijs voor landbouwgrond met toevoeging van een derde voor verlies van moeilijk vervangbare natuur. Het bedrag geldt voor het oppervlak aan EHS-terrein dat verloren gaat, en betreft dan ook uitsluitend terrein binnen het plangebied, dat buiten de grenzen van de kavel valt. Met betrekking tot de EHS kunnen tevens mitigerende maatregelen worden voorgesteld om negatieve effecten op de natuurwaarden van uitvoering van het plan te verminderen.

De locatie ten zuiden van de Uitlegger nabij de toegang tot het zwembad valt geheel of grotendeels binnen de bestemmingskavel van het zwembad. Indien de parkeervakken hier geheel binnen de grenzen van de kavel kunnen worden aangelegd is geen sprake van verlies van oppervlak EHS. Er is dan geen noodzaak tot compensatie. Indien de parkeervakken hier geheel of ten dele buiten de grenzen van het bestemmingsvlak worden aangelegd, dient alleen dat deel te worden gecompenseerd dat buiten het vlak valt.

De locatie aan de noordzijde van de Uitlegger ligt geheel buiten het vlak van het zwembad, en derhalve ligt deze locatie binnen de EHS. Voor de aanleg van de parkeervakken gaat een oppervlak van maximaal 64 m² EHS-gebied verloren. Daar de parkeervakken hier kunnen worden aangelegd aangrenzend aan de verharding van de Uitlegger, kan worden gesteld dat ongeveer de helft van het oppervlak deel uitmaakt van de wegberm. Het is de vraag of voor dit wegberm-deel ook compensatie moet worden gepleegd.

Compensatie in oppervlak natuur is mogelijk doordat een deel van het terrein rondom het zwembad, dat nu nog in gebruik is voor het stallen van fietsen deze functie verliest en derhalve "kan worden teruggegeven aan de natuur". Het gebied is ongeveer even groot als het oppervlak aan EHS-terrein dat verloren gaat. Wel kan de vraag worden gesteld wat de kwaliteit van de natuur op deze locatie tegen het zwembad aan zal zijn.

De conclusie is dat de aanleg van parkeervakken op de eerste locatie mogelijk is zonder verlies aan EHS-terrein en zonder de noodzaak tot compensatie, mits de parkeervakken binnen de grenzen van het bestemmingskavel worden aangelegd. Op de tweede locatie leidt de aanleg tot verlies van een oppervlak van 64 m² EHS gebied (inclusief het oppervlak wegberm) of ongeveer de helft ervan exclusief het oppervlak wegberm. Compensatie voor dit verlies is in oppervlak mogelijk, maar kan ook worden voldaan door het storten van een compensatiebedrag in een groenfonds.

8. Een analyse van de locatiekeuze.

8.1. Overwegingen.

Met betrekking tot de locatiekeuze voor de aanleg van de parkeervakken binnen het plangebied komen de volgende overwegingen naar voren:

- De aanleg van de parkeervakken binnen het plangebied is mogelijk zonder negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*. Vanuit Natura2000 bestaat geen voorkeur voor een van de locaties.
- De aanleg van de parkeervakken binnen het plangebied is mogelijk zonder strijdigheid met de Flora- en faunawet. Binnen het plangebied en in de omgeving ervan wordt alleen gebroed door algemene en niet kwetsbare soorten broedvogels. De ingreep is voor beide locaties dermate kleinschalig dat geen negatief effect ontstaat voor de geschiktheid van het gebied als broedlocatie. Behalve broedvogels komen geen andere beschermde soorten binnen of in de omgeving van het plangebied voor.
- Door de aanleg van de parkeervakken ten noorden van de Uitlegger gaat een gering oppervlak EHS-gebied verloren. Het is nodig dit verlies te compenseren. Voor de locatie ten zuiden van de Uitlegger geldt dit niet.

8.2. Analyse.

Met deze overwegingen in gedachte kan worden geconcludeerd dat de aanleg van de parkeervakken op beide locaties mogelijk is. Natura2000 en de Flora- en faunawet stellen daaraan geen specifieke eisen. Met betrekking tot de EHS geldt, zoals hierboven de noodzaak tot compensatie. Wel kunnen met betrekking tot beide locaties voors en tegens worden genoteerd.

Voor locatie 2, aan de noordzijde van de Uitlegger, geldt als voordeel dat voor de aanleg hier slechts 1 boom dient te worden verwijderd. Op de andere locatie betreft het 9 bomen.

Daar staat echter tegenover, dat:

- deze locatie niet direct aan bestaande bebouwing grenst.
- op deze locatie wel een dichte struiklaag verwijderd dient te worden
- het bosperceel als broedvogelgebied door meer soorten wordt benut dat de andere locatie, en dus de ingreep hier een grotere impact heeft voor de broedvogels. Er is daarbij echter geen sprake van een overtreding van de Flora- en faunawet.
- voor de aanleg op deze locatie gecompenseerd moet worden voor de EHS, in oppervlak dan wel financieel.

Voor locatie 1, ten zuiden van de Uitlegger nabij de toegang tot het zwembad, geldt dat hier meer bomen verwijderd dienen te worden en meer egalisatiewerk dient te worden uitgevoerd. Daar staat tegenover dat:

- de locatie aangrenzend is aan bestaande bebouwing.
- de parkeervakken hier geheel of grotendeels aan te leggen zijn binnen de grenzen van het bestemmingsvlak, en derhalve buiten de EHS. Er dient dan minder of in het geheel niet te worden gecompenseerd voor verlies aan oppervlak EHS.
- dit gebied zeer arm is aan broedvogels. De aanleg van de parkeervakken heeft hier voor de broedvogels een minder grote impact.

9. Samenvatting.

Dit rapport betreft een analyse van de mogelijkheden tot de aanleg van parkeervakken langs de Uitlegger, nabij het zwembad op Vlieland. Er kan worden gekozen uit twee locaties, namelijk locatie 1 nabij de toegang tot het zwembad en locatie 2 langs de noordzijde van de Uitlegger. De ingreep is zeer kleinschalig en betreft maximaal 64 m².

De aanleg van de parkeervakken is mogelijk zonder significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*. Het plangebied maakt geen deel uit van het Natura2000-gebied. Het enige instandhoudingsdoel dat in de directe omgeving voorkomt is habitattype H2180A en B – Bebossing van het Atlantische, continentale en boreale gebied (droog en vochtig). De aanleg van de parkeervakken binnen het plangebied heeft geen significant negatief effect op het habitattype.

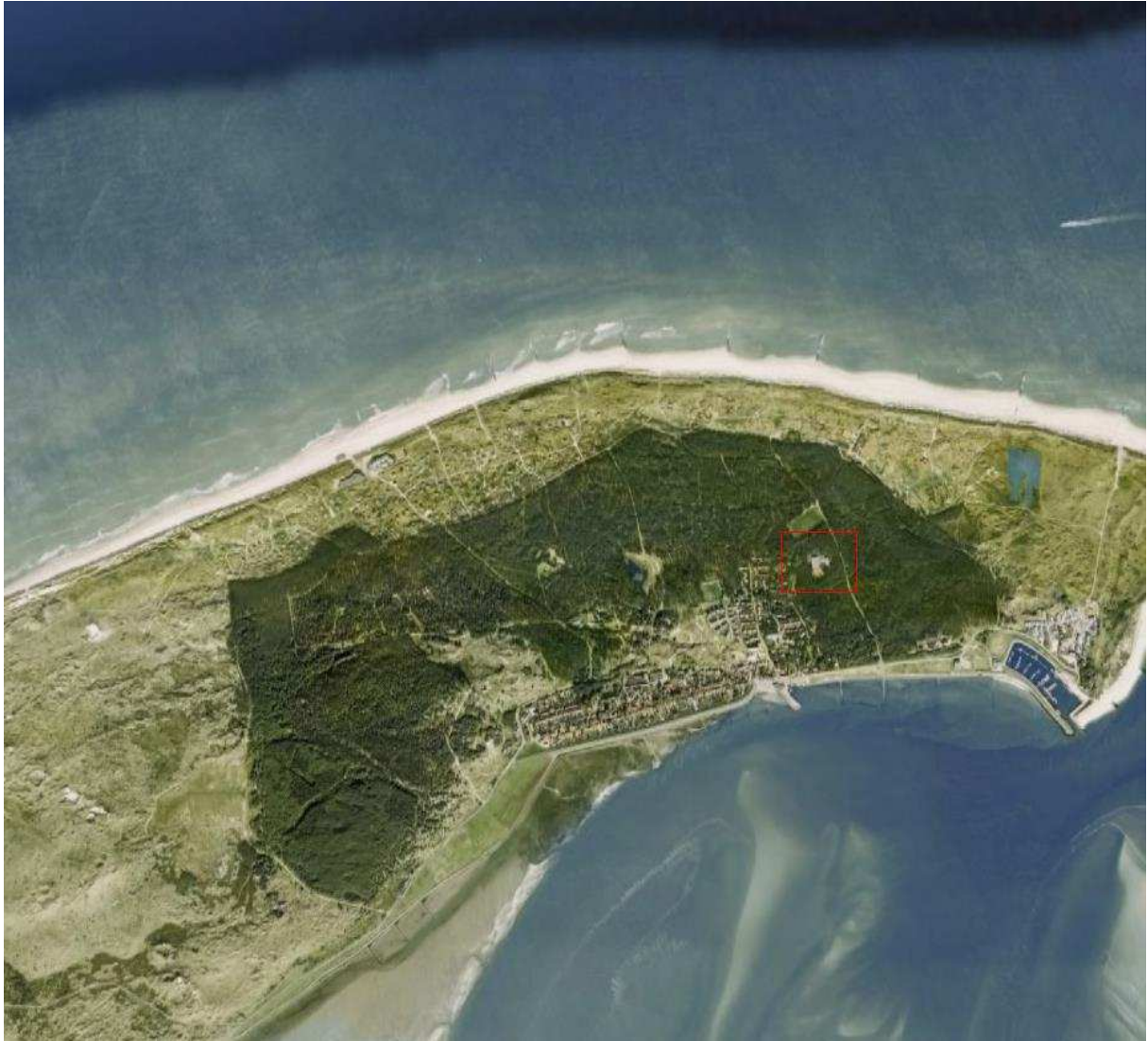
De aanleg van de parkeervakken is mogelijk zonder strijdigheid met de Flora- en faunawet. Van de door de wet beschermde soorten komen binnen het plangebied en in de directe omgeving alleen broedvogels voor. Het betreft uitsluitend algemene en niet kwetsbare soorten waarvoor na de aanleg van de parkeervakken voldoende broedgelegenheid overblijft. Dit geldt voor beide locaties. Wel wordt opgemerkt dat in het bosgebied ten noorden van de Uitlegger, waar locatie 2 ligt, aanzienlijk meer vogels broeden dan in het zeer broedvogelarme bos van locatie 1.

De aanleg van de parkeervakken heeft op beide locaties voordelen en nadelen. Een voordeel van locatie 1 is dat deze grotendeels of geheel binnen de bebouwingskavel valt, zodat compensatie voor verlies van oppervlak natuur in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur nauwelijks of niet nodig is. Locatie 2 ligt binnen de grenzen van de EHS, zodat voor de aanleg compensatie nodig is. Compensatie in oppervlak is echter mogelijk door een gedeelte van het plangebied waar nu fietsen worden gestald "terug te geven aan de natuur".

Locatie 1 heeft tevens als voordeel dat deze grenst aan bestaande bebouwing. Daarnaast is de impact van de aanleg hier voor broedvogels geringer dan op locatie 2. Daar staat tegenover dat op locatie 1 meer bomen moeten worden omgezaagd (9 tegenover 1) en meer egalisatiewerk dient te worden gepleegd.

10. Literatuur.

- Aptroot A., et al.*, 1998. Bedreigde en kwetsbare korstmossen in Nederland; basisrapport met voorstellen voor de Rode Lijst. Buxbaumiella 44.
- Beenen, R.*, 1998. Soortbeschermsplan Rugstreeppad. Provincie Utrecht, Utrecht.
- Buro Bakker*, 2007. Vegetatiekartering van de terreinen van Staatsbosbeheer op Vlieland 2006 – 2007. Buro Bakker adviesburo voor ecologie, Assen.
- Dijkse, L.J. & B.J.Koks*, 2001. Broedvogelmonitoring in het Nederlandse Waddengebied in 2000. Monitoringrapport 2001/09. SOVON, Beek-Ubbergen.
- DLG*, 2012. Concept-beheerplan voor de Natura2000-gebieden van Vlieland, incl. concept-habitattypenkaart. Dienst Landelijk Gebied, Leeuwarden.
- Hustings F., C.van Turnhout, R.L.Vogel en M.van der Weide*, 1997. Aantalsontwikkelingen van karakteristieke broedvogels op de Nederlandse Waddeneilanden. – In: T.M.van der Have en E.R.Osieck (red.). Aantalsontwikkelingen en beheersmaatregelen voor karakteristieke vogels van het Waddengebied. Technisch Rapport 18. Vogelbescherming Nederland, Zeist 49 – 114.
- Hustings, F en J.W.Vergeer*, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels, 1998 – 2000. Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum, KNNV Uitgeverij, EIS-Nederland, Leiden.
- Janssen J.A.M. en J.H.J.Schaminée*, 2003. Habitattypen. Europese natuur in Nederland. KNNV-uitgeverij Utrecht.
- Janssen J.A.M. en J.H.J. Schaminée*, 2004. Soorten van de Habitatrichtlijn. Europese Natuur in Nederland. KNNV-uitgeverij Utrecht.
- Koopman, J en W.Stouthamer*, 2006. Flora van Vlieland. ongepubliceerd. Fryske Feriening foar Fjildbiology.
- Meijden, R.van der, B. Odé, C.L.G.Groen, J.P.M.Witte en D.Bal*, 2000. Bedreigde en kwetsbare vaatplanten in Nederland. Basisrapport met voorstel voor de Rode Lijst. Gorteria, 26-4 (2000).
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie*, 2002. De Nederlandse Libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV-uitgeverij, EIS-Nederland; Leiden.
- Ministerie LNV*, 1991. Aanwijzingsbesluit van het gebied 'Waddenzee' als Speciale Beschermingszone, Nr. J.9115397, d.d. 8 november 1991. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, directie Natuurbeheer, Den Haag.
- Ministerie LNV*, 2000. Aanwijzingsbesluit van het gebied 'Waddeneilanden/ Noordzeekust, Breebaart' als Speciale Beschermingszone, N/2000/320 d.d. 24 maart 2000. Ministerie van landbouw, Natuurbeheer en Visserij, directie Natuurbeheer, Den Haag.
- Ministerie van LNV*, 2004a. Werken aan Natura 2000. Handreiking voor de bescherming van de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. Concept Ministerie van LNV, Den Haag.
- Ministerie van LNV*, 2004b. Besluit Rode Lijsten flora en fauna. Ministerie van LNV, Den Haag.
- Ministerie van LNV*, 2009a. Aanwijzingsbesluit Natura2000-gebied Duinen Vlieland.
- Ministerie van LNV*, 2009b. Nota van toelichting van het Natura2000-gebied Duinen Vlieland.
- Natuurcompendium*, 2003. Natuur in cijfers. Rijksinstituut voor milieu en natuur. 2003
- SOVON*. Broedvogelinventarisatie duinen Vlieland in 2005.
- Westhoff, V. en M.F.van Oosten*, 1991. De Plantengroei van de Waddeneilanden. KNNV-Utrecht.
- Zuiderwijk, A.*, 2001. Zoektocht naar zandhagedissen op Waddeneilanden. Meetnet reptielen, Nieuwsbrief 21: 13-14.

Kaart 1. Ligging van het plangebied op Vlieland (rood kader).

Kaart 2. Het plangebied.

Rode lijn: begrenzing van de kavel met zwembad en tennisbanen in het plangebied, tevens begrenzing EHS. Het gebied buiten de rode lijn is EHS-gebied.

Blauwe lijn: ontwateringsgreppel.

Gele lijn: grens van Natura2000-gebied Duinen Vlieland

Gele kaders:

1. Zoekgebied parkeervakken ten zuiden van de Uitlegger (locatie 1 in dit rapport).
2. Locatie parkeervakken ten noorden van de Uitlegger (locatie 2 in dit rapport).

Kaart 3. Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*.

Gele lijn: grens met het Natura2000-gebied. Het bos ten oosten van de gele lijn maakt deel uit van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*.

Bruin: Habitattype H2180A en B – Bebost duin van het Atlantische, continentale of boreale gebied (A: droog; B vochtig).

Kaart 4: Deel van de planschets.

Blauw: zwembad

Geel: te verwijderen fietsenstalling.

Groen: kavelgrens, grens EHS.

"Bestrating": Uitlegger, met locatie 2 voor parkeervakken.